

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: R. F.
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 1. 2024, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobní body a stanovisko žalované:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 12. 3. 2024 žalobce nesouhlasil se závěry žalované v rozhodnutí ze dne 15. 1. 2024, č. j. X (dále jen „**napadené rozhodnutí**“). Tímto žalovaná zamítla jeho námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2023, zamítající žalobci žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínky získání potřebné doby pojištění. Žalobce podle žalované splnil podmínku invalidity, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 35 % pro dušení postižení srovnatelné s postižením uvedeným v kapitole V.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

(duševní poruchy a poruchy chování), položce 7b (poruchy osobnosti středně těžké postižení) vyhlášky č. 359/2009 Sb., což odpovídá invaliditě prvního stupně. Žalobce však podle žalované získal v posledních deseti letech před vznikem invalidity dne 4. 11. 2010 pouze 337 dní pojištění místo potřebných pěti let nebo v posledních 20 letech před vznikem invalidity potřebných deseti let, v době po vzniku invalidity žalobce nezískal žádnou dobu pojištění. Žalovaná proto nárok na invalidní důchod u žalobce neshledala s odkazem na ustanovení § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sv, o důchodovém pojištění.

2. Žalobce v žalobě zdůraznil svůj závažný zdravotní stav a nesouhlasil s tím, jak jej podle žalované omezuje v pracovní schopnosti. Domnívá se, že je invalidní v III. stupni, protože vůbec není schopen fungovat ve společnosti. Požadoval přiznání důchodu a propuštění z výkonu trestu, aby mohl být při své tvorbě kryt dávkami důchodového zabezpečení. V následných podáních rozvedl své výhrady proti stanovenému stupni invalidity a uvedl závažné zdravotní potíže, kterými trpí.
3. Žalovaná na svých závěrech v napadeném rozhodnutí zcela setrvala.

Posouzení krajským soudem:

4. Krajský soud poté, co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba není důvodná.
5. Podle ustanovení § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec *nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.*
6. Z uvedeného je zřejmé, že pro vznik nároku na invalidní důchod nepostačí, aby zdravotní stav odpovídal některému stupni invalidity. Pro vznik nároku je zapotřebí ještě získat potřebnou dobu pojištění. Výjimkou, kdy tomu tak není, je invalidita jako následek pracovního úrazu, což není případ žalobce, když to žalobce v žalobě ani ve správním řízení netvrdil, a nevyplývá to ani ze správního spisu. V žalobcově případě tedy vznikne nárok na invalidní důchod pouze v případě, je-li invalidní a současně získá potřebnou dobu pojištění.
7. Mezi účastníky není sporné, že žalobce první podmínku splnil a že je od 4. 11. 2010 invalidní. Sporná je výše invalidity a k tomu směřují žalobní námitky.
8. Napadené rozhodnutí je však vystavěno na nedostatečné době pojištění. Žalobce v žalobě proti tomuto závěru žalované nic nenamítal. Jak již soud uvedl výše, soudní řízení je ovládáno zásadou dispoziční, což znamená, že soud je vázán uplatněnými žalobními námitkami a nesmí je překročit, což je vyjádřeno v § 75 odst. 2 první věta s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009–84).
9. I kdyby měl žalobce pravdu a bylo by v soudním řízení prokázáno, že splňuje podmínky invalidity třetího stupně, nemohlo by to vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí a k jeho zrušení soudem. Stupeň invalidity totiž na samotný nárok na invalidní důchod nemá vliv. Má vliv jen na výši tohoto důchodu. I kdyby tedy žalobce byl invalidní ve třetím stupni, musela by se žalovaná zabývat tím, zda získal potřebnou dobu pojištění;

nezískal-li by potřebnou dobu pojištění, musela by jeho žádost o invalidní důchod zamítnout.

10. Potřebná doba pojištění se počítá od data vzniku invalidity. V případě žalobce je to dne 4. 11. 2010. Žalobce proti tomuto nic nenamítal; krajský soud v posudkovém spise ověřil, že k tomuto datu jako vzniku invalidity dospěl jak posudkový lékař OSSZ v posudku ze dne 31. 1. 2023, tak posudkový lékař ČSSZ v posudku ze dne 22. 12. 2023.
11. Ke dni vzniku invalidity měl žalobce 32 let. Podle § 40 odst. 1 písm. f) ve spojení s odstavcem druhým první větou zákona o důchodovém pojištění potřeboval pro vznik nároku na důchod pět let pojištění v době deseti let počítáno ode dne vzniku invalidity, tedy v době od 4. 11. 2000 do 3. 11. 2010. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu, konkrétně z osobního listu důchodového pojištění, žalobce získal celkem v době od 26. 1. 1994 do 15. 3. 2020 pouze 337 dnů pojištění. V rozhodné době tedy pět let pojištění nezískal. Podle § 40 odst. 2 třetí věta zákona o důchodovém pojištění mohl žalobce pro vznik nároku získat potřebnou dobu pojištění pěti let též v kterémkoliv období deseti let dokončeném po vzniku invalidity. V této době však podle napadeného rozhodnutí a podle osobního listu důchodového pojištění nezískal žádnou dobu pojištění. Žalobce ohledně započtení dob pojištění v žalobě také nic nenamítal.
12. Žalovaná tedy zcela správně dospěla k závěru, že žalobce potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod nezískal, a proto mu nevznikl nárok na invalidní důchod. Napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.
13. Krajský soud dodává, že se nezabýval žalobcovými námitkami týkajícími se jeho zdravotního stavu, protože posouzení jeho zdravotního stavu není pro závěr o zákonnosti napadeného rozhodnutí relevantní a napadené rozhodnutí na něm není vystavěno. Jak bylo vysvětleno výše, i kdyby žalobce nyní splnil podmínky pro invaliditu třetího stupně, nárok na invalidní důchod by mu nevznikl. Jeho právní postavení by se tedy nijak nezměnilo. Přezkum rozhodnutí žalované soudem není obecnou kontrolou zákonnosti, ale ochranou veřejných subjektivních práv žalobce. Pokud tedy i případné pochybení žalované nemůže vést k tomu, aby jeho žádosti o důchod bylo vyhověno, je nadbytečné a v rozporu se zásadou hospodárnosti žalobcův zdravotní stav dále zkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2018, č. j. 8 Azs 59/2018-59 nebo rozsudek č. j. 2 Ads 261/2021-22 z 24. 11. 2022, body 19-21).
14. S ohledem na výše uvedené tedy soud žalobu seznal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 11. února 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.